

HOTĂRÂREA PLENULUI CURȚII SUPREME DE JUSTIȚIE A REPUBLICII MOLDOVA

De modificare și completare a Hotărârii Plenului CSJ nr. 4 din 24.12.2010 „Cu privire la practica examinării în contencios administrativ a litigiilor legate de aplicarea legislației vamale”

Se modifică:

Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova nr. 4 din 24.12.2010.

În scopul aplicării uniforme a normelor juridice ce vizează examinarea în contencios administrativ a litigiilor legate de aplicarea legislației vamale, precum și din motivul operării unor modificări în Codul vamal și în alte acte legislative din domeniul vamal, în temeiul art. 2 lit. d), art. 16 lit. c) din Legea cu privire la Curtea Supremă de Justiție nr. 789-XIII din 1996, art. 17 CPC, Plenul Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova consideră necesar de a face următoarele completări și explicații.

1. La punctul 3:

Alineatul 1 va avea următorul cuprins:

„Fiind coroborate prevederile 297 alin. (1) din Codul vamal cu prevederile art. 3 din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10.02.2000, obiect al acțiunii în contenciosul administrativ pot fi actele administrative cu caracter normativ și individual ale organelor vamale și ale colaboratorilor vamali, acțiunile sau inacțiunile acestora, referitoare la efectuarea controlului vamal, a vămuirii, a actelor de procedură în cazul de contravenție vamală, cu răspundere materială sau la cercetarea contravenției vamale, cu răspundere materială.”

Alineatul 2 va avea următorul cuprins:

„Pot fi contestate în contenciosul administrativ actele de sancționare economică, decizia de aplicare a răspunderii materiale pentru contravenția vamală, prevăzută de art. 231 Cod vamal, decizia de regularizare, actul de inspecție, decizia de încasare silită a obligației vamale, actul de sechestrul etc., întocmite de organele vamale, precum și alte acțiuni sau inacțiuni ale organelor vamale, în conformitate cu Legea contenciosului administrativ, deoarece provin de la o autoritate publică și stabilesc pe cale unilaterală o obligație în sarcina unui subiect de drept, parte într-un raport juridic de drept public.”

Punctul 3 de completat cu două noi alineate:

„Dispozițiile de suspendare a conturilor bancare (art. 129 alin. (5) Cod vamal), care reflectă strict obligațiile vamale, stabilite în baza deciziilor de regularizare, nu pot fi contestate separat în instanțele de contencios administrativ, întrucât sunt acte de executare a obligațiilor vamale nestinse și/sau neanulate, și nu sunt acte administrative, potrivit legii contenciosului administrativ. În acest sens, pot fi contestate concomitent cu actele administrative, în al căror temei a apărut obligația vamală.

În cazul în care dispozițiile de suspendare a conturilor bancare reflectă o situație diferită de obligațiile vamale obligatorii, stabilite prin deciziile de regularizare, acestea pot fi contestate separat în procedura contenciosului administrativ, în partea depășirii obligațiilor vamale constatate.”

2. La punctul 4:

Alineatul 1 va avea următorul cuprins:

„Conform art. 127¹³ Cod vamal, decizia de regularizare reprezintă un document de o formă stabilită de Serviciul Vamal, întocmit de organele vamale, care servește drept dovadă a apariției și/sau anulării obligației vamale, a restituirii drepturilor de import sau de export plătite ori percepute în plus și a măsurilor de politică economică și care este executoriu din momentul aducerii acestuia la cunoștință plătitorului vamal.”

Alineatul 2 va avea următorul cuprins:

„Decizia de regularizare se întocmește în cazurile prevăzute în Ordinul Serviciului Vamal nr. 333-0 din 31.07.2014 cu privire la formularul, modul de completare și utilizare a Deciziei de regularizare.”

Alineatul 3 va avea următorul cuprins:

„Titularul obligației vamale semnează decizia de regularizare chiar și în caz de dezacord, iar în cazul refuzului sau neprezentării pentru semnare, decizia de regularizare este executorie, dacă acesta a fost comunicat titularului obligației vamale în modul corespunzător.”

Alineatul 5 se exclude.

Alineatul 6 se exclude.

3. După punctul 4 se introduce punctul 4¹, cu următorul cuprins:

„4¹. La fel, în condițiile Codului vamal și Legii contenciosului administrativ, pot fi contestate de către persoana controlată și rezultatele controlului ulterior, prin audit postvămuire sau reverificarea declarației vamale.

Actul de audit postvămuire reprezintă un document de forma stabilită de Serviciul Vamal, întocmit de colaboratorul vamal al organului care a exercitat controlul, în care se consemnează rezultatele auditului postvămuire.

Procesul-verbal de reverificare a declarației vamale reprezintă un document de forma stabilită de Serviciul Vamal, întocmit de colaboratorul vamal al organului care a exercitat reverificarea declarației vamale, în care se consemnează rezultatele controlului.

În baza actului de audit postvămuire/procesului-verbal de reverificare a declarației vamale, organele vamale întreprind măsuri de calculare și încasare a obligațiilor vamale constatate, conform procedurii stabilite de legislație (art. 202⁹ Cod vamal).”

4. La punctul 5:

Alineatul 1 va avea următorul cuprins:

„Prin prisma pct. 1 lit. v) din Metodologia de prelucrare a declarației vamale în detaliu, prin procedee informatice, aprobate prin Ordinul Serviciului Vamal nr. 480-O din 18.12.2006, actul de inspecție este definit ca document electronic ASYCUDA World, întocmit pe parcursul fiecărei etape a procedurii informatice de declarare a mărfurilor, pe baza constatărilor privind completarea declarației vamale cu date eronate, nereale sau lipsa unor acte, referitoare la încadrarea tarifară, valoarea în vamă, felul, cantitatea sau originea, cuantumul obligației și modul de aplicare a facilităților vamale.”

5. La punctul 6:

Alineatul 2 va avea următorul cuprins:

„Actul de inspecție în Sistemul Informațional ASYCUDA nu poate fi perfectat mai târziu de momentul efectuării procedurilor vamale.”

Alineatul 4 va avea următorul cuprins:

„Actul de inspecție care stă la baza unui proces-verbal privind săvârșirea unei contravenții vamale cu caracter material sau care propune prezentarea de acte suplimentare pentru stabilirea valorii în vamă, se consideră act preparator și nu poate fi contestat separat, ci doar concomitent cu decizia de sancționare ca act administrativ.”

Alineatele 5 și 6 se exclud.

6. La punctul 7:

Alineatul 1 va avea următorul cuprins:

„În sensul art. 288 Cod vamal, actele administrative, acțiunile sau inacțiunile organelor vamale și ale colaboratorilor vamali sunt contestate inițial la Serviciul Vamal.”

După alineatul 1, se introduce un nou alineat, cu următorul cuprins:

„Excepție de la regula enunțată este cazul în care se contestă actele de inspecție cu privire la majorarea valorii în vamă, emise în baza Legii cu privire la tariful vamal. La discreția declarantului este alegerea căilor de atac: în termen de 30 de zile, în fața instanței de judecată sau în termen de 10 zile, în fața autorității vamale (art. 7 alin. (4) din Legea cu privire la tariful vamal, de aceea nu este obligatorie respectarea procedurii prealabile, în cazurile ce țin de aplicarea tarifului vamal și în alte cazuri expres prevăzute de legislația vamală.”

7. La punctul 8:

Alineatul 1 va avea următorul cuprins:

„Actele administrative, acțiunile sau inacțiunile organelor vamale, ale colaboratorilor vamali pot fi atacate în termen de 10 zile calendaristice de la data comunicării actului sau efectuării acțiunii/inacțiunii.”

Alineatul 2 se exclude.

Alineatul 3 se exclude.

Alineatul 4 va avea următorul cuprins:

„A atenționa instanțele de judecată că termenul de 30 de zile, prevăzut de art. 14 din Legea contenciosului administrativ, este inaplicabil în fața autorității vamale, deoarece termenul contestării prealabile, care urmează a fi aplicat, este prevăzut de Codul vamal, iar art. 14 din Legea contenciosului administrativ prevede expres că termenul de 30 de zile se va aplica, doar dacă legea nu dispune altfel.”

Alineatul 5 se exclude.

8. La punctul 9:

Alineatul 1 va avea următorul cuprins:

„În sensul art. 290 Cod vamal, contestația urmează să fie soluționată în termen de 30 de zile calendaristice, calculat din ziua depunerii contestației. Serviciul Vamal este în drept să prelungească acest termen cu 30 de zile calendaristice, despre care reclamantul este informat în termen de 3 zile, cu prezentarea motivelor ce au stat la baza prelungirii termenului.”

Alineatul 2 va avea următorul cuprins:

„Dacă, din motive întemeiate, contestația nu a fost depusă în termenul prevăzut la art. 289 Cod vamal, Serviciul Vamal este în drept, la demersul reclamantului, să o repună în termen. La demersul de repunere în termen se vor anexa probele ce dovedesc imposibilitatea depunerii contestației în termen (art. 291 Cod vamal).”

După alineatul 2, se introduc două noi alineate, cu următorul cuprins:

„Ca regulă, depunerea contestației nu suspendă executarea actului administrativ contestat sau efectuarea acțiunii contestate. În cazuri temeinic justificate, Serviciul Vamal poate dispune suspendarea executării actului administrativ contestat sau efectuării acțiunii contestate (art. 293 Cod vamal).

Contestația depusă repetat, care nu conține informații sau argumente noi, nu se examinează (art. 292 Cod vamal).”

9. La punctul 10:

Alineatul 3 se exclude.

10. Punctul 12 se exclude.

11. La punctul 15:

Alineatul 18 va avea următorul cuprins:

„Autorizația respectivă se eliberează numai persoanelor juridice din Republica Moldova, pe un termen de 2 ani.”

Alineatul 28 va avea următorul cuprins:

„Sub regim vamal, de admitere temporară, sunt plasate și bunurile procurate de agenții economici, conform contractului de leasing operațional (art. 67 alin. (3) Cod vamal).”

Alineatul 29 se exclude.

Alineatul 30 va avea următorul cuprins:

„Conform art. 73 alin. (2) Cod vamal, în cazul rezilierii contractului de leasing operațional până la expirarea acestuia, ca urmare a realizării de către locatar a opțiunii de procurare a acestui bun, baza de calcul al drepturilor de import o va constitui valoarea în vamă a mărfurilor date în leasing, stabilită la data plasării acestora în regim de admitere temporară. Suma cumulativă a plăților calculate nu trebuie să depășească suma drepturilor de import datorate la data introducerii bunului în regim de admitere temporară, în cazul în care ar fi fost aplicat regimul vamal de import.”

12. La punctul 17:

Alineatul 2 va avea următorul cuprins:

„Taxa vamală reprezintă o plată obligatorie, percepută de autoritatea vamală la introducerea sau scoaterea mărfurilor de pe teritoriul vamal. Tipurile taxei vamale, modul de stabilire și de aplicare a ei sunt reglementate, conform Nomenclurii combinate a mărfurilor.”

13. La punctul 18:

Subpunctul 1) va avea următorul cuprins:

„1) în baza valorii tranzacției, respectiv, în baza prețului efectiv plătit sau de plătit (art. 11 din Legea cu privire la tariful vamal).”

În subpunctul 4):

Alineatul 1 va avea următorul cuprins:

„Valoarea în vamă a mărfii importate se va baza pe prețul unitar corespunzător vânzării acestei mărfii ori vânzării mărfii identice sau similare acesteia, în cea mai mare cantitate totală, concomitent sau aproape concomitent cu importul mărfii de evaluat către persoane care nu sunt în relații de interdependență cu vânzătorul și cu condiția deducerii:

a) comisioanelor plătite ordinar sau convenite ori a marjei aplicate, în mod obișnuit, beneficiilor și cheltuielilor generale, aferente vânzărilor de mărfuri de aceeași clasă sau de același tip;

b) cheltuielilor obișnuite de transport și de asigurare, precum și cheltuielilor conexe, suportate pe teritoriul Republicii Moldova;

d) impozitelor și taxelor pasibile de plată, în legătură cu importul sau vânzarea mărfurilor.”

În subpunctul 6):

Alineatul 1 va avea următorul cuprins:

„În cazul în care valoarea în vamă a mărfii nu poate fi determinată prin aplicarea metodelor specificate la art. 11, 12, 13, 15 și 16 din Legea cu privire la tariful vamal, aceasta se determină pe baza datelor disponibile pe teritoriul vamal, prin mijloace rezonabile compatibile cu principiile și dispozițiile generale ale art. VII din Acordul General pentru Tarife și Comerț (GATT) și ale acordului de punere în aplicare a art. VII din acordul menționat.”

14. La punctul 19:

Alineatul 1 va avea următorul cuprins:

„Procedura de declarare a valorii în vamă este reglementată, respectiv, de Legea cu privire la tariful vamal și de Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor nr. 974 din 15.08.2016.”

Alineatul 2 va avea următorul cuprins:

„Valoarea în vamă a mărfii se calculează și se anunță de către declarant, prin depunerea la organul vamal a unei **declarații pentru valoarea în vamă**, însoțite de acte ce confirmă corectitudinea acesteia.”

15. Punctul 20 va avea următorul cuprins:

„Declarația pentru valoarea în vamă se depune la organul vamal de către declarant sau reprezentantul acestuia, pe propria responsabilitate, concomitent cu declarația vamală în detaliu.

Pentru declararea valorii în vamă, stabilită potrivit art. 11 din Legea cu privire la tariful vamal, declarantul întocmește și prezintă o declarație pentru valoarea în vamă, pe un formular D.V. 1

Cu excepția cazurilor în care acest lucru este indispensabil pentru perceperea corectă a drepturilor de import, declarația pentru valoarea în vamă nu se va depune:

a) în cazul în care valoarea în vamă a mărfurilor importate în cadrul unei tranzacții nu depășește echivalentul sumei de 5000 de euro, cu condiția ca acestea să nu reprezinte tranzacții fracționate sau multiple de la același expeditor pentru același destinatar;

b) în cazul plasării mărfurilor sub anumite destinații vamale exonerate/suspendate de plata drepturilor de import, cu excepția taxei pentru proceduri vamale;

c) în cazul introducerii mărfurilor de către persoanele fizice;

d) în cazul în care declarantul deține statut de agent economic autorizat (AEO).

În cazul importurilor de mărfuri de același tip, furnizate de același vânzător către același cumpărător, în aceleași condiții comerciale, organul vamal este în drept să nu solicite declarația de valoare D.V. 1 pentru fiecare tranzacție de import. Aceasta se depune ori de câte ori se modifică împrejurările tranzacției.

Pentru confirmarea valorii în vamă a mărfurilor importate, declarantul prezintă acte, potrivit prevederilor pct. 29¹ al Hotărârii Guvernului nr. 1140 din 02.11.2005 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a destinațiilor vamale, prevăzute de Codul vamal al Republicii Moldova, și anume, acte care confirmă datele înscrise în declarație, dar minimum următoarele acte obligatorii: factura; documentele de transport; actele permissive, necesare pentru acordarea liberului de vamă.

În cazul în care organul vamal constată neconcordanțe sau nereguli între datele care se conțin în actele prezentate de declarant și/sau dacă Sistemul Informațional Integrat Vamal identifică criteriul de selectivitate, în baza procesului de administrare a riscurilor, în temeiul prevederilor art. 7 alin. (2) din Legea cu privire la tariful vamal și pct. 29² din Regulamentul de aplicare a destinațiilor vamale, prevăzute de Codul vamal al Republicii Moldova, organul vamal este în drept să solicite declarantului date și informații suplimentare, în funcție de specificul tranzacției.

Declarantul, din proprie inițiativă, este în drept să prezinte și alte acte, în scopul confirmării valorii în vamă anunțate.

Procedura de control a valorii în vamă este stabilită de Hotărârea Guvernului nr. 974 din 15.08.2016, pentru aprobarea Regulamentului privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor.

În cazul în care metoda de tranzacție nu poate fi acceptată, organul vamal informează declarantul, prin înmânarea actului de inspecție despre:

a) necesitatea prezentării actelor/informațiilor suplimentare pentru confirmarea valorii în vamă în termenul ce nu va depăși prevederile art. 199 din Codul vamal; sau

b) dreptul de a declara valoarea în vamă a mărfurilor, prin aplicarea metodelor, prevăzute de articolele 12-17 din Legea cu privire la tariful vamal, cu dreptul de a plasa mărfurile în liberă circulație; sau

c) dreptul de constituire de către declarant a unei garanții suficiente, cu dreptul de a plasa mărfurile în liberă circulație.

Atunci când declarantul furnizează actele și/sau informațiile suplimentare solicitate de organul vamal, dar, în urma examinării acestora, suspiciunile privind veridicitatea valorii în vamă declarate nu sunt înlăturate și/sau persistă factori de risc potențial (discrepanțe considerabile stabilite prin compararea valorii mărfurilor de evaluat cu valoarea mărfurilor identice sau similare perfectate) sau declarantul nu prezintă în termenul stabilit acte și/sau informații suplimentare, organul vamal informează declarantul, prin înmânarea actului de inspecție, despre:

a) dreptul de a declara valoarea în vamă a mărfurilor, prin aplicarea consecutivă a metodelor, prevăzute de articolele 12-17 din Legea cu privire la tariful vamal; sau

b) obligația de constituire de către declarant a unei garanții suficiente, în mărimea stabilită de către organul vamal.

În cazul acordului declarantului cu actul de inspecție al organului vamal, acesta va depune declarația pentru valoarea în vamă, prin aplicarea metodelor, prevăzute de articolele 12-17 din Legea cu privire la tariful vamal.

În cazul dezacordului declarantului cu actul de inspecție al organului vamal, acesta va constitui o garanție ce reprezintă diferența dintre drepturile de import, calculate pe baza valorii în vamă a mărfii, determinată de autoritatea vamală și drepturile de import, calculate pe baza valorii în vamă, declarate de declarant.

Actul de inspecție care propune dreptul de a declara valoarea în vamă a mărfurilor, prin aplicarea altei metode decât prima sau constituirea de către declarant a unei garanții suficiente în mărimea stabilită de către organul vamal, va putea fi contestat în termen de 30 de zile de la data comunicării, în instanța de judecată sau în termen de 10 zile, la organul vamal.”

16. La punctul 21:

Alineatul 1 va avea următorul cuprins:

„Conform art. 141² Cod vamal, clasificarea mărfurilor se efectuează de către declarant. Ea constă în stabilirea, pentru mărfurile declarate organelor vamale, a unui cod, conform Nomenclurii combinate a mărfurilor și normelor metodologice existente. În caz de clasificare incorectă a mărfurilor, organele vamale au dreptul să efectueze de sine stătător clasificarea lor, în corespundere cu Nomenclura combinată a mărfurilor și normele metodologice existente, prin emiterea deciziei de clasificare a mărfurilor.”

Alineatul 3 va avea următorul cuprins:

„Clasificarea mărfurilor se efectuează în corespundere cu Legea nr. 172 din 25.07.2014 privind aprobarea Nomenclurii combinate a mărfurilor.”

Alineatul 4 va avea următorul cuprins:

„Conform art. II. al Legii nr. 172 din 25.07.2014 privind aprobarea Nomenclurii combinate a mărfurilor, în cazul apariției unor divergențe la clasificarea și codificarea mărfurilor, se dispune utilizarea Notelor explicative ale Convenției internaționale, privind Sistemul armonizat de descriere și codificare a mărfurilor din 14 iunie 1983, aprobat de Organizația Mondială a Vămirilor, la care Republica Moldova este parte.”

17. La punctul 22:

Alineatul 1 va avea următorul cuprins:

„La examinarea acestei categorii de pricini, instanța de judecată nu este în drept de sine stătător să efectueze clasificarea mărfurilor, conform Nomenclurii combinate a mărfurilor, ci trebuie să se pronunțe asupra legalității și temeiniciei actelor administrative, emise de către organele vamale, acțiunilor sau inacțiunilor acestora, să constate și să elucideze toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii și care au stat la baza emiterii hotărârii judecătorești.”

18. La punctul 22¹:

Alineatul 1 va avea următorul cuprins:

„În baza art. 181¹ Cod vamal, organul vamal are dreptul la efectuarea controlului ulterior, care se bazează pe administrarea riscurilor, este efectuat imperativ în scopuri vamale, în vederea asigurării aplicării corecte a legislației și confirmării sau infirmării conformării declarantului la aceasta. Controlul ulterior este efectuat, potrivit procedurii stabilite de Guvern, prin auditul postvămuire sau reverificarea declarației vamale, pe o perioadă ce nu depășește termenul de prescripție de 4 ani, stabilit la art. 127 alin. (10).”

19. La punctul 22²:

Alineatul 1 va avea următorul cuprins:

„Prevederile art. 202¹-202⁹ Cod vamal acordă organelor vamale dreptul de a efectua auditul postvămuire, care este o formă de control vamal și are drept scop verificarea respectării legislației în vigoare, de către persoanele stabilite în Republica Moldova, la momentul trecerii mărfurilor peste frontiera vamală a Republicii Moldova și plasării acestora sub o destinație vamală, și căruia poate fi supusă orice persoană care are tangențe directe sau indirecte, cu titlu profesional, în operațiunile supuse auditului postvămuire sau persoanele care dispun de documentele și datele respective, din motive profesionale.”

Alineatul 2 va avea următorul cuprins:

„Auditul postvămuire se efectuează de organele vamale, conform procedurilor stabilite de Guvern, iar pentru exercitarea acestuia, organele vamale verifică toate documentele și datele care se referă la operațiunile privind mărfurile în cauză sau la alte operațiuni comerciale, anterioare sau ulterioare, implicând aceste mărfuri. Organele vamale pot să examineze aceste mărfuri și/sau să preleveze eșantioane, dacă este încă posibil să se efectueze o asemenea verificare sau prelevare. Auditul postvămuire se efectuează, în baza unui ordin de control, emis de către directorul general al Serviciului Vamal/șeful Biroului Vamal sau de persoanele împuternicite de aceștia.”

Alineatul 3 va avea următorul cuprins:

„Ordinul despre efectuarea auditului postvămuire se va aduce la cunoștință persoanei audiate, cu cel puțin 3 zile lucrătoare înainte de inițierea controlului, cu excepția controlului inopinat. Perioada de desfășurare a auditului postvămuire nu trebuie să depășească 2 luni de la data inițierii acestuia. Însă, în cazuri întemeiate și justificate documentar, poate fi decisă prelungirea perioadei de desfășurare, dar nu mai mult de 4 luni sau sistarea auditului postvămuire. Perioada sistării și prezentării documentelor nu se include în durata efectuării auditului postvămuire.”

După alineatul 3, se introduc două noi alineate, cu următorul cuprins:

„Contestarea ordinului de efectuare a auditului postvămuire, de suspendare sau de prelungire a auditului nu împiedică efectuarea controlului.

Suspendarea de către instanța de judecată a ordinului de efectuare a auditului postvămuire, de prelungire sau de modificare a auditului postvămuire nu împiedică efectuarea controlului ulterior, prin audit postvămuire.”

Alineatul 6 va avea următorul cuprins:

„În conformitate cu prevederile art. 202⁴ Cod Vamal, rezultatele controlului ulterior, prin audit postvămuire sau reverificarea declarației vamale, pot fi contestate de către persoana controlată, în termen de 15 zile, la organul vamal.”

20. La punctul 23:

Alineatul 1 va avea următorul cuprins:

„Conform art. 1 pct. 13) Cod vamal, declarant este orice persoană care are dreptul de a dispune de mărfuri și/sau de mijloace de transport și întocmește declarația vamală, în numele său sau în al cărei nume este întocmită declarația vamală.”

21. La punctul 27:

Alineatul 5 va avea următorul cuprins:

„În baza pct. 319 din Regulamentul de aplicare a destinațiilor vamale, prevăzute de Codul vamal al RM, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1140 din 02.11.2005, Serviciul Vamal poate stabili proceduri simplificate de vămuire pentru mărfurile introduse sau scoase din zonele libere de către rezidenții acestor zone. Introducerea zilnică în zona liberă a mărfurilor autohtone, în scopuri necomerciale, având valoarea totală indicată în documentele de însoțire ale acestora, care nu va depăși suma de 500 de euro, inclusiv, cu excepția cazurilor, prevăzute de legislația în vigoare, se realizează fără completarea declarației vamale.”

22. La punctul 29:

Alineatul 4 va avea următorul cuprins:

„Persoanele fizice, persoanele cu funcție de răspundere și persoanele juridice sunt pasibile de răspundere contravențională, în conformitate cu prevederile Codului contravențional al Republicii Moldova, iar persoanele juridice și persoanele fizice care desfășoară activitate de întreprinzător, fără a se constitui persoană juridică, sunt pasibile de răspundere materială, în conformitate cu prevederile Codului vamal.”

24. La punctul 30:

Alineatul 1 va avea următorul cuprins:

„Tipurile de încălcări ale regulilor vamale cu răspundere contravențională sunt enumerate în art. 79 alin. (3), art. 265 și art. 287-287² Cod contravențional, iar tipurile de contravenții vamale cu răspundere materială sunt prevăzute în art. 231, 232 Cod vamal. Cazurile cu privire la încălcarea regulilor vamale cu răspundere contravențională se soluționează, în conformitate cu prevederile Codului contravențional, iar cele cu privire la contravențiile vamale cu răspundere materială – în conformitate cu Codul de procedură civilă, Legea contenciosului administrativ și alte acte normative aplicabile.”

25. La punctul 31:

Alineatul 1 va avea următorul cuprins:

„Conform art. 231 Cod vamal, sunt considerate încălcări ale reglementărilor vamale, pasibile de răspundere materială, următoarele tipuri de contravenții vamale:”

În subpunctul 1):

Alineatul 1 va avea următorul cuprins:

„Potrivit art. 22 Cod vamal, trecerea mărfurilor și mijloacelor de transport peste frontiera vamală se face, în dependență de regimul vamal în care sunt plasate, iar, în conformitate cu art. 26 Cod vamal, trecerea mărfurilor și mijloacelor de transport peste frontiera vamală este permisă numai în locurile stabilite de organul vamal și în orele lui de program. Trecerea mărfurilor și mijloacelor de transport peste frontiera vamală poate fi efectuată în alte locuri și în ore extraprogram, numai cu acordul organului vamal. Astfel, orice trecere a mărfurilor, în condițiile enumerate în pct. 1) sus-enunțat, constituie contravenție vamală pasibilă de răspundere materială, care este sancționată, conform art. 232 Cod vamal, dacă valoarea în vamă a mărfurilor nu depășește 20 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin Hotărârea de Guvern, în vigoare la momentul săvârșirii faptei. În cazul în care valoarea mărfurilor depășește 20 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin Hotărârea de Guvern, în vigoare la momentul săvârșirii faptei, se impune răspunderea penală, prevăzută de legislația în vigoare.”

În subpunctul 4):

Alineatul 2 va avea următorul cuprins:

„Art. 103 alin. (1), (2), (3) Cod fiscal enumeră cazurile când, la importul sau exportul de mărfuri, nu se aplică T.V.A.”

Alineatul 3 va avea următorul cuprins:

„Se va ține cont că, în sensul art. 128 lit. h) Cod vamal, obligația vamală, inclusiv în privința mărfurilor și mijloacelor de transport puse condiționat în circulație și destinate introducerii în capitalul statutar (social), se va considera stinsă și nu se vor încasa drepturile de import, în cazul pierderii, distrugerii mărfurilor, cauzate de o forță majoră.”

După alineatul 3, se introduc opt noi alineate, cu următorul cuprins:

„Instanțele de judecată vor avea în vedere faptul că, potrivit art. 103 alin. (1) pct. 29) Cod Fiscal și art. 28 lit. q²) din Legea cu privire la tariful vamal, T.V.A. și taxa vamală nu se aplică la importul activelor materiale, pe termen lung, utilizate nemijlocit la fabricarea produselor, la prestarea serviciilor și/sau executarea lucrărilor, destinate includerii în capitalul statutar (social), în modul și în termenele prevăzute de legislație.

Modul de aplicare a facilităților fiscale respective se stabilește de Hotărârea Guvernului nr. 145 din 26.02.2014, pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de aplicare a facilităților fiscale, stabilite în art. 103 alin. (1) pct. 29) din Codul fiscal nr. 1163 - XIII din 24 aprilie 1997 și art. 28 lit. q²) din Legea nr. 1380 - XIII din 20 noiembrie 1997 cu privire la tariful vamal.

La active materiale, pe termen lung, utilizate nemijlocit la fabricarea produselor, la prestarea serviciilor și/sau executarea lucrărilor se atribuie activele, a căror uzură se raportează la costul produselor fabricate, serviciilor prestate și/sau lucrărilor executate.

Activele materiale, pe termen lung, care au beneficiat de facilitatea fiscală respectivă, nu pot fi înstrăinate, transmise în folosință sau posesie (exceptând locațiunea bunurilor imobile), atât integral, cât și părți componente ale acestora, pe parcursul a 3 ani de la data validării declarației vamale respective sau eliberării facturii, cu excepția cazului în care aceste active materiale, pe termen lung, sunt exportate, dacă anterior au fost importate și nu au suferit modificări, în afara uzurii normale. În cazul în care aceste active materiale, pe termen lung, se înstrăinează, se transmit în folosință sau posesie, atât integral, cât și părți componente ale acestora, până la expirarea a 3 ani, T.V.A. și taxa vamală se calculează și se achită de către beneficiar (cumpărător), pornind de la valoarea indicată în factura eliberată în momentul beneficierii de facilitatea fiscală respectivă, în cazul livrării de active materiale, pe termen lung sau de la valoarea în vamă, la momentul depunerii declarației vamale, în cazul importului acestora.

În temeiul art. 35 Cod vamal, mărfurile puse în liberă circulație, cu acordarea de facilități fiscale și vamale, pe motivul destinației lor finale, rămân sub supraveghere vamală. Supravegherea vamală, conform condițiilor prevăzute pentru acordarea unor astfel de facilități fiscale și vamale, încetează a mai fi aplicată, cu condiția achitării drepturilor de import datorate, în cazul în care mărfurile: sunt distruse, cu excepția cazurilor de forță majoră; sunt utilizate în alte scopuri decât cele prevăzute de legislație pentru aplicarea facilităților fiscale și vamale, cu excepția exportului lor, dacă nu au suferit modificări în afara uzurii normale; nu pot fi identificate din lipsa informației, documentelor justificative și a persoanei, în gestiunea căreia au fost înregistrate astfel de importuri.

Mărfurile care au fost puse în liberă circulație, cu acordarea de facilități fiscale și vamale, pe motivul destinației lor finale, până la 1 ianuarie 2014, pot fi utilizate în alte scopuri decât cele pentru care au fost importate, în condițiile prevăzute la alin. (2).

Mărfurile pot fi utilizate în alte scopuri decât cele pentru care au fost importate, fără achitarea drepturilor de import, după expirarea termenului de 3 ani din momentul obținerii facilităților, dacă legislația pentru aplicarea facilităților fiscale și vamale nu prevede altfel.

Instanța va reține că scopul acordării facilității îl constituie: plasarea mărfurilor în capitalul statutar, utilizarea acestora, pe termen lung și utilizarea lor nemijlocit la fabricarea produselor și la prestarea serviciilor și/sau executarea lucrărilor agentului economic importator. Prin urmare, încheierea oricăror contracte ce ar pune la dispoziția altor persoane bunurile în cauză trebuie înțeleasă ca o încălcare a condițiilor impuse de legislația în domeniu.”

În subpunctul 5):

Alineatul 4 va avea următorul cuprins:

„Prin autorizația emisă, organul vamal fixează termenul și condițiile de derulare și încheiere a regimului vamal suspensiv. Termenul de încheiere a regimului vamal suspensiv, cu excepția regimului vamal de tranzit, poate fi prelungit de către organul vamal care a autorizat regimul sau, în caz de refuz, de către organul vamal ierarhic superior, la cererea scrisă, argumentată a titularului operațiunii, depusă în cadrul termenului acordat inițial (art. 29 alin. (3) Cod vamal).”

După alineatul 4, se introduc șase noi alineate, cu următorul cuprins:

„În cazul mărfurilor plasate în regim de Antrepozit vamal, se va considera încălcarea termenului stabilit, depășirea termenului pentru valabilitatea Autorizației de funcționare a antrepozitului vamal.

Aplicarea unor interdicții asupra mărfurilor sau mijloacelor de transport (exemplu sechestrul), aflate în regimul vamal de admitere temporară, nu se răsfrânge în niciun fel asupra termenelor, obligațiilor și condițiilor stabilite pentru derularea regimului vamal de admitere temporară a mărfurilor și mijloacelor de transport. Aceste circumstanțe pot servi drept motiv de a solicita Serviciul Vamal, prelungirea termenului de admitere temporară a mărfurilor și mijloacelor de transport, pe teritoriul Republicii Moldova.

Titularul regimului vamal suspensiv este obligat să respecte termenele, obligațiile și condițiile stabilite, pentru derularea și încheierea acestui regim.

La expirarea termenului regimului vamal de admitere temporară a mărfurilor și mijloacelor de transport, titularul regimului este obligat să le reexporteze ori să li se atribuie o altă destinație, aprobată de vamă. Punerea în liberă circulație a mărfurilor și mijloacelor de transport poate avea loc, numai după plata drepturilor de import și efectuarea procedurilor vamale.

În împrejurări excepționale, Serviciul Vamal, la cererea argumentată a solicitantului, poate să prelungească termenul specificat, care însă nu va depăși termenul de 10 ani cumulativ, întru a permite utilizarea autorizată a mărfurilor și mijloacelor de transport.

Pentru plasarea mărfurilor și mijloacelor de transport sub regimurile vamale suspensive, legislația în vigoare prevede acordarea de către organele vamale a autorizațiilor. Modalitățile, condițiile de acordare, de eliberare a autorizațiilor cu privire la plasarea mărfurilor și mijloacelor de transport sub regimurile vamale sunt reglementate de Regulamentul de aplicare a destinațiilor vamale, prevăzute de Codul vamal al Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1140 din 02.11.2005.”

În subpunctul 6):

Alineatul 1 se exclude.

În alineatul 6 sintagma „de la 40% la 100%” se exclude.

După subpunctul 6), se introduce subpunctul 6¹), cu următorul cuprins:

„6¹) depunerea declarației vamale sau a documentelor însoțitoare, ce conțin date eronate/incomplete, cu privire la obiectele de proprietate intelectuală.

În sensul pct. 48 al art. 1 din Codul vamal, noțiunea de obiect al proprietății intelectuale semnifică – rezultate ale activității intelectuale, confirmate prin drepturile respective ale titularilor asupra utilizării lor, ce includ: obiectele de proprietate industrială (inventii, modele de utilitate, soiuri de plante, topografii ale circuitelor integrate, denumiri de origine ale produselor, mărci de produse și mărci de servicii, desene și modele industriale), obiectele dreptului de autor și ale drepturilor conexe (opere literare, de artă, de știință etc., inclusiv programe pentru calculator și baze de date), secretul comercial (know-how) etc.”

În subpunctul 7):

Alineatul 2 se completează cu textul: „Taxa vamală nu se restituie în cazul în care, la exportul produselor compensatoare a fost emisă/s-a întocmit o dovadă de origine preferențială, care a fost acceptată de țara de import.”

Alineatul 3 va avea următorul cuprins:

„În conformitate cu alin. (2) al art. menționat și art. 130 Cod vamal, restituirea drepturilor de import sau de export plătite în plus se efectuează în contul stingerii datoriilor plătitorului vamal, față de bugetul public național, iar, în lipsa datoriilor, la cererea plătitorului vamal, în contul viitoarelor obligații ale acestuia, față de bugetul public național sau la contul bancar al plătitorului vamal respectiv.”

După alineatul 3, se introduc două noi alineate, cu următorul cuprins:

„Se interzice restituirea drepturilor de import sau de export, plătite în plus în contul stingerii datoriilor creditorilor plătitorului vamal, inclusiv persoanelor juridice și fizice cesionari.

Procedura restituirii drepturilor de import este reglementată de Hotărârea Guvernului nr. 876 din 21.10.2014, pentru aprobarea Regulamentului privind restituirea drepturilor de import sau de export, plătite în plus.”

Alineatul 5 se exclude.

Alineatul 7 va avea următorul cuprins:

„Taxa încasată pentru efectuarea procedurilor vamale nu se restituie, cu excepția cazurilor când au fost comise erori tehnice și/sau de calcul, precum și în cazul când au fost încasate sume ale taxei pentru efectuarea procedurilor vamale nedatorate, conform legislației.”

În subpunctul 8):

Alineatul 1 va avea următorul cuprins:

„Drepturile de import sau drepturile de export – taxa vamală, taxa pe valoare adăugată, accizele, taxa pentru proceduri vamale, alte sume, prevăzute de legislație – se plătesc în prealabil, până la depunerea declarației vamale, în baza calculului efectuat de declarant, broker vamal sau de o altă persoană, prevăzută de legislație. Conform art. 124 alin. (1) Cod vamal, la momentul vămuirii, se acceptă plata doar a diferenței dintre suma calculată și suma plătită în prealabil.”

După alineatul 1, se introduc două noi alineate, cu următorul cuprins:

„Prin diferență de plată se are în vedere diferența dintre suma drepturilor de import, calculate în baza valorii în vamă, anunțate de declarant și achitate în prealabil, și suma drepturilor de import, calculate în baza valorii în vamă, determinate de organul vamal.

Achitarea ulterioară a unei plăți la suma neachitată, pe deplin și în prealabil, calculată și anunțată de declarant, nu constituie o excepție, prevăzută în art. 124 alin. (1) Cod vamal, deoarece această plată nu este o nouă sumă, calculată în baza valorii în vamă, determinată de organul vamal, dar constituie o restanță la suma neachitată pe deplin și în prealabil, care a fost calculată în baza valorii în vamă și anunțată de declarant.”

În subpunctul 10):

Alineatul 1 va avea următorul cuprins:

„În conformitate cu art. 187 Cod vamal, persoanele care trec mărfuri și mijloace de transport peste frontiera vamală sau care desfășoară activități aflate sub supraveghere vamală sunt obligate să prezinte organului vamal documentele și informațiile necesare efectuării controlului vamal, pe suport de hârtie sau în format electronic, cu aplicarea semnăturii digitale, eliberată de Centrul de certificare a cheilor publice al autorităților administrației publice.”

Alineatul 5 va avea următorul cuprins:

„Documentele necesare efectuării controlului vamal trebuie să fie păstrate de către persoane nu mai puțin de 5 ani.”

În subpunctul 11):

Alineatul 1 va avea următorul cuprins:

„Mărfurile și mijloacele de transport, puse condiționat în circulație, pentru care au fost stabilite facilități vamale, pot fi utilizate numai în scopul pentru care au fost stabilite facilitățile. Utilizarea acestor mărfuri și mijloace de transport, în alte scopuri, poate fi permisă numai de organul vamal, cu condiția plății drepturilor de import sau drepturilor de export și a îndeplinirii altor cerințe, prevăzute de Codul vamal și de alte acte normative. De aceste mărfuri și mijloace de transport se poate dispune doar cu permisiunea organului vamal.”

În subpunctul 12):

Alineatul 3 va avea următorul cuprins:

„Distrugerea mărfurilor se face cu autorizația organului vamal și cu condiția respectării normelor privind ocrotirea mediului înconjurător, conform procedurii stabilite de Serviciul Vamal. Responsabilitatea pentru respectarea normelor privind ocrotirea mediului înconjurător o poartă agentul economic care plasează mărfurile în destinația vamală „distrugere”. În cazul în care distrugerea mărfurilor ar putea cauza prejudicii mediului înconjurător, organul vamal abilitat solicită de la organele competente încheierea privind locul și metoda de distrugere a mărfurilor respective.”

În subpunctul 17):

Alineatul 2 va avea următorul cuprins:

„Astfel, potrivit art. 67 alin. (2) Cod vamal, pe toată durata regimului vamal de admitere temporară, mărfurile și mijloacele de transport trebuie să rămână în proprietatea persoanei străine. Ele nu pot fi vândute, închiriate, subînchiriate, date în comodat, gajate, transferate sau puse la dispoziția unei alte persoane, pe teritoriul Republicii Moldova, decât cu acordul organului vamal, după plata drepturilor de import și efectuarea procedurii vamale de punere în liberă circulație, cu excepția derogărilor, prevăzute de prezenta secțiune.”

Alineatul 3 va avea următorul cuprins:

„Totodată, în conformitate cu art. 68 Cod vamal, organul vamal autorizează admiterea temporară numai a mărfurilor și a mijloacelor de transport, care pot fi identificate și nu sunt prohibite de a fi introduse în Republica Moldova, iar, potrivit art. 69 alin. (1) Cod vamal, organele vamale stabilesc termenul în care mărfurile și mijloacele de transport de import trebuie să fie reexportate ori să li se atribuie o altă destinație, aprobată de vamă. Acest termen nu poate depăși 3 ani de la data plasării mărfurilor și mijloacelor de transport sub regimul de admitere temporară.”

26. La punctul 32:

Alineatul 1 va avea următorul cuprins:

„Se atenționează instanțele judecătorești că, la comiterea contravențiilor vamale, prevăzute de art. 231 pct. 3), 5), 6), 7), 8), 11), 22) Cod vamal, subiecți ai sancționărilor materiale pot fi declarantul care a depus declarația în nume propriu sau brokerul vamal care a întocmit declarația vamală (art. 1 pct. 13) Cod vamal). Alte categorii de persoane, inclusiv transportatorul, nu pot fi supuse sancțiunilor materiale, prevăzute de art. 232 Cod vamal, pentru contravențiile vamale, enumerate mai sus.”

27. Punctul 34 se exclude.

28. În conținutul anexei, privind legislația vamală:

Punctul 28 se exclude;

Punctul 29 va avea următorul conținut:

„Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor introduse pe teritoriul Republicii Moldova nr. 974 din 15.08.2016.”

Punctul 30 va avea următorul conținut:

„Hotărârea Guvernului RM nr. 145 din 26.02.2014 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de aplicare a facilităților fiscale, stabilite în art. 103 alin. (1) pct. 29) din Codul fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 și art. 28 lit. q/2) din Legea nr. 1380-XIII din 20 noiembrie 1997 cu privire la tariful vamal.”

Punctul 33 va avea următorul conținut:

„Hotărârea Guvernului RM nr. 1161 din 27.10.2016 cu privire la aprobarea Codului de etică și conduită a colaboratorului vamal.”

Punctul 37 se exclude.

Punctul 46 va avea următorul conținut:

„Ordinul Serviciului Vamal nr. 333-O din 31.07.2014 cu privire la formularul, modul de completare și utilizare a Decizie de regularizare.”

Chișinău, 15. 05. 2017, nr. 11.

**Președintele
Curții Supreme de Justiție**

Mihai Poalelungi